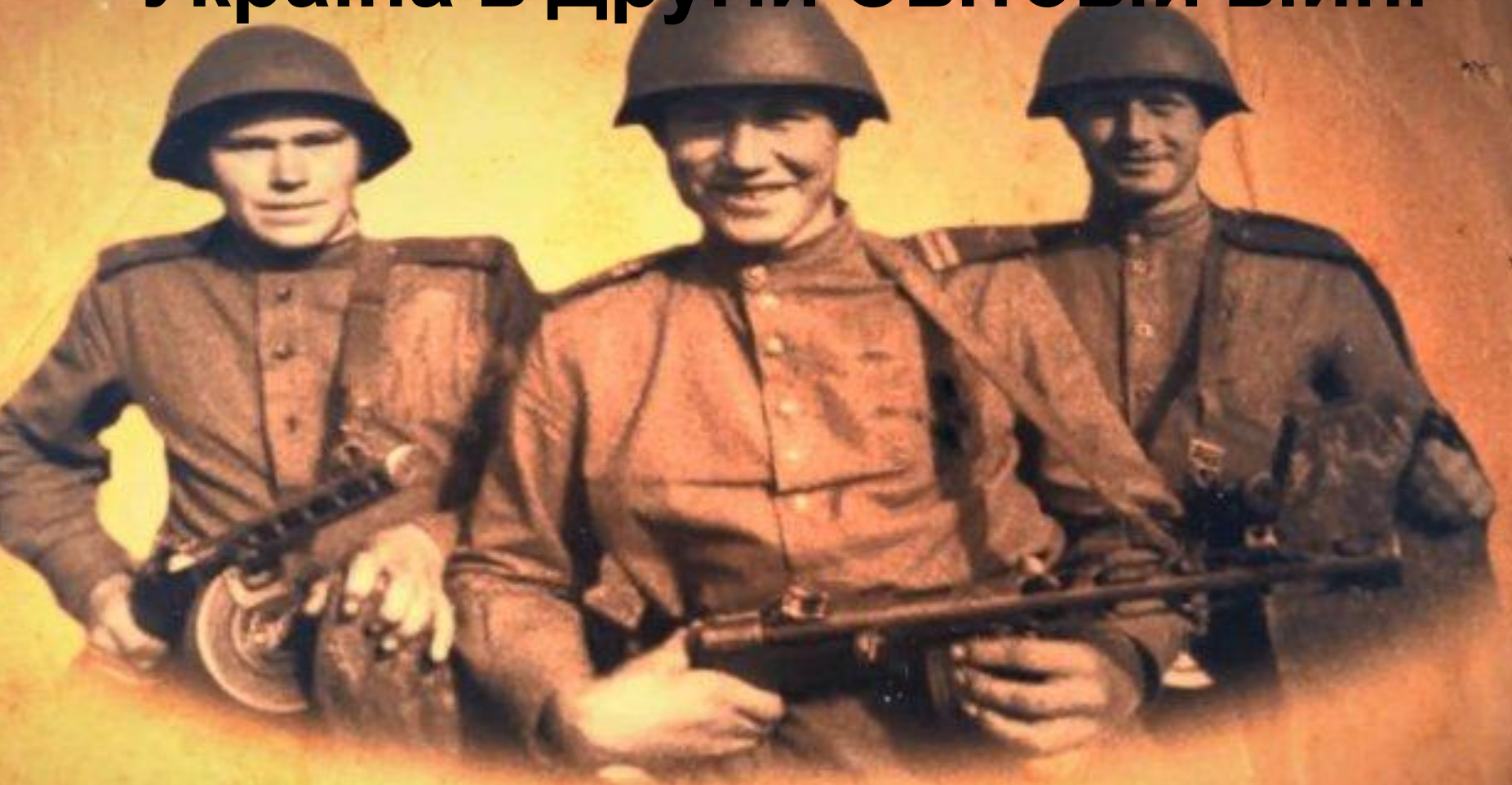

Україна в Другій Світовій війні

УКРАЇНЦІ У II СВІТОВІЙ

Два етапи війни на Україні

- Що стосується України, то другу світову війну можна поділити на два виразних етапи. Перший розпочався 1 вересня 1939 р., коли німці напали на Польщу, а Радянський Союз незабаром окупував її східні території. Основна риса цього етапу, який торкався лише західних українців, полягала в переході їхніх земель під окупацію нової влади, насамперед радянської.

Другий етап, про який ітиметься далі, почався з нападом Німеччини на СРСР 22 червня 1941 р. й тривав до осені, 1944 р., коли німецькі війська були вигнані з України. Протягом цього часу вся Україна була загарбана нацистами.

- Сталін зі свого боку прагнув підписати з Гітлером угоду про не напад та нейтралітет, сподіваючись тим самим спрямувати агресивність нацистів проти Франції та Англії і в такий спосіб виграти час для накопичення власних сил, поки між «капіталістами» точитиметься війна на взаємне виснаження.

- Гітлер і Сталін домовилися про розподіл Європи на відповідні сфери впливу та окупації. За ним Радянському Союзу передавалися майже всі західноукраїнські землі. Маючи гарантії нейтралітету Радянського Союзу, Гітлер напав на Польщу, поклавши початок другій світовій війні. Квасплячись оволодіти своєю частиною гинучої польської держави, 17 вересня радянські війська вступили у Східню Польщу і зайняли майже всі землі, населені українцями та білорусами. За чотири тижні польська держава перестала існувати.

Війна на Україні: другий етап

- 22 червня 1941 р. нацистська Німеччина несподівано напала на СРСР. Із зіткненням між собою двох тоталітарних систем розпочалася війна титанічних масштабів і небаченої жорстокості. Уздовж фронту, що простягнувся більш як на 3 тис. км від Білого моря на півночі до Чорного моря на півдні, тримільйонні війська Німеччини та її союзників атакували радянські сили, які налічували понад 2 млн чоловік. Глибока віра Сталіна в те, що Гітлер не порушить нацистсько-радянського пакту, призвела до того, що радянський уряд, знехтувавши численними застерігаючими сигналами про напад, був захоплений ним цілком зненацька.

- Сталінові генерали припустилися стратегічної помилки, розташувавши завелику кількість військ надто близько від кордону. Це дало змогу швидкохідним танковим колонам німців великими обхідними маневрами оточити й знищити їх. В міру того як Червона армія зазнавала однієї страхітливої поразки за іншою, як радянське керівництво, включаючи самого Сталіна, охопила паніка, як в уряді запанував хаос — падіння Радянського Союзу здавалося неминучим.

Повернення радянської влади на Україну

- В 1943 р. у нацистсько-радянській війні відбувся вирішальний перелом: коли німецький наступ вичерпав свою навальну силу, радянські війська розпочали гі-гантський контрнаступ. Першим свідченням виснаження гітлерівських армій стала рішуча перемога радянських військ під Сталінградом, що на Волзі, у січні 1943 р. Зібравши залишки своїх резервів, улітку 1943 р. у битві під Курськом німці вдалися до останньої спроби перехопити ініціативу. Але й тут вони зазнали поразки.

- Україна як складова Радянського Союзу стала однією з переможниць у війні. У серцях багатьох радянських українців радість перемоги поєднувалася з почуттям надії, про яке у 1945 р. один радянський офіцер казав: «Уся атмосфера була сповнена надії на щось нове, щось чудове і славне. Ніхто з нас не мав жодних сумнівів щодо нашого світлого майбутнього».

УКРАЇНЦІ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

1939–1945
ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО

НАГОРОДИ

2,5 млн українців
НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЯМИ
ТА ОРДЕНАМИ

2070 українців
ГЕРОЇ РАДЯНСЬКОГО
СОЮЗУ

32 українця
ДВІЧІ ГЕРОЇ
РАДЯНСЬКОГО
СОЮЗУ

МІСТА-ГЕРОЇ

з 1 травня 1945
ОДЕСА

з 1 травня 1945
СЕВАСТОПОЛЬ

з 8 травня 1965
КИЇВ

з 8 травня 1965
КЕРЧ

Українці в лавах ЧА до 6 млн
Українці в УПА понад 100 тисяч
Українці в лавах армій союзників до 250 тисяч

UKRAINE CRISIS
media center

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

